

Ministerstwo Zdrowia
Departament
Rozwoju Kadr Medycznych

Warszawa, 12 stycznia 2021 r.

RKPM.0212.2.2020.PŻ

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję w interesie publicznym o sygnaturze własnej PET XI/87/2020 z dnia 29 listopada 2020 r. przesłaną drogą elektroniczną w sprawie udoskonalenia życia z zakresu dziedziny życia publicznego jakim jest ochrona zdrowia, Departament Rozwoju Kadr Medycznych uprzejmie przedkłada poniższe informacje.

W nawiązaniu do pkt 1.

Wykonywanie zawodu felczera regulowane jest przepisami ustawy z dnia 20 lipca 1950r. o zawodzie felczera (Dz. U. z 2018 r., poz. 2150 z późn.zm.), a zawód felczera w Polsce może wykonywać osoba, której Naczelna Rada Lekarska przyznała prawo wykonywania zawodu i która jest jednocześnie wpisana do Centralnego Rejestru Felczerów prowadzonego przez Naczelną Radę Lekarską. Podkreślenia wymaga fakt, iż felczer posiada kwalifikacje na poziomie średnim - licea felczerskie, a następnie pomaturalne 2-letnie szkoły felczerskie przygotowywały średnią kadrę medyczną.

W odniesieniu do kształcenia w zawodzie felczera, Departament informuje, iż obecnie w Polsce nie prowadzi się kształcenia w przedmiotowym zawodzie i nie planuje się wznowienia kształcenia przygotowującego do wykonywania tego zawodu. Kształcenie w zawodzie felczera zostało zamknięte w związku z transformacją kształcenia w zawodach medycznych - ostatni nabór uczniów do szkół felczerskich został

Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Telefon: +48 22 634 98 58
e-mail: kancelaria@mz.gov.pl
www: www.gov.pl/zdrowie

wiepodlega

przeprowadzony w roku 1956 r. Niewątpliwie próba wznowienia kształcenia w zawodzie, którego wykonywanie jest uregulowane na poziomie ustawowym, a przepisy dotyczące kształcenia oraz uznawania kwalifikacji osobom, które uzyskały kwalifikacje poza granicami Polski zostały uchylone, obciążona jest pewnym systemowym błędem.

W nawiązaniu do pkt 2.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 562, z późn. zm.) pielęgniarka uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły pielęgniarskiej, którą jest uczelnia prowadząca kształcenie na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia i /lub studiów drugiego stopnia. Kształcenie w szkole pielęgniarskiej jest dostosowane do wymogów europejskich w tym zakresie.

Ponadto Polska w 1999 r. zdecydowała się podpisać deklarację bolońską i przystąpić do europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego. Wynikiem Procesu Bolońskiego było umiejscowienie systemu kształcenia polskich pielęgniarek, po 2004 r., wyłącznie na poziomie wyższym.

Niezależnie od powyższego Departament informuje, że w 2017 r. podjęto dyskusję ze środowiskiem pielęgniarek i położnych w zakresie modelu kształcenia tych grup zawodowych. Zgodnie z wnioskami z przeprowadzonej debaty, Minister Zdrowia Zarządzeniem z dnia 21 kwietnia 2017 r. powołał Zespół do spraw opracowania strategii na rzecz rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa w Polsce (Dz. Urz. Min. Zdr. poz. 50). We wspólnie wypracowanym dokumencie uzasadniono konieczność utrzymania kształcenia przeddyplomowego pielęgniarek i położnych wyłącznie na poziomie szkół wyższych. Jednocześnie Departament informuje, iż w dniu 15 października 2019 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia dokumentu „Polityka Wieloletnia Państwa na rzecz Pielęgniarstwa i Położnictwa w Polsce”, przedłożoną przez Ministra Zdrowia. Jednym z działań określonych w ww. dokumencie jest utrzymanie kształcenia przeddyplomowego pielęgniarek i położnych wyłącznie na poziomie szkół wyższych.

Warto wskazać, iż zgodnie z ww. dokumentem, jednym z priorytetów Ministra Zdrowia jest podejmowanie działań na rzecz upowszechnienia w systemie opieki zdrowotnej zawodu opiekuna medycznego - profesji współuczestniczącej w bezpośredniej opiece nad pacjentem, wspomagającej pracę pielęgniarek i położnych.

W uzupełnieniu powyższych informacji Departament Rozwoju Kadr Medycznych uprzejmie informuje, że działania prowadzone na poziomie resortu w ostatnich latach na rzecz pielęgniarek i położnych przyniosły widoczne efekty w postaci zatrzymania niekorzystnego trendu – niedoboru pielęgniarek i położnych. Według stanu na koniec

danego roku, wynika, że liczba aktywnych zawodowo pielęgniarek w okresie od 31 grudnia 2014 r. do 23 grudnia 2020 r., wzrosła o 12 802 osoby, tj. o około 5,85%. Również liczba aktywnych zawodowo położnych w okresie od 31 grudnia 2014r. do 23 grudnia 2020 r., wzrosła o 2 665 osób, tj. o około 10,42 %. Należy również podkreślić, iż liczba szkół kształcących pielęgniarki na poziomie pierwszego stopnia wzrosła z 74 uczelni w 2014 r. do 107 uczelni w 2020 r. (33 uczelnie więcej) - stan na 12 stycznia 2020 r. Istotnie wzrosło zainteresowanie studiami pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo - w roku akademickim 2014/2015 zostało przyjętych na pielęgniarstwo I stopnia 5 431 osób, a w roku 2019/2020 – 7 840 osób.

W związku z powyższym kształcenie pielęgniarek i położnych będzie realizowane wyłącznie na poziomie wyższym. Stanowisko Ministerstwa Zdrowia jest w tym względzie całkowicie zbieżne ze stanowiskiem samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, który jest przeciwny rozwiązaniom przywracającym kształcenie pielęgniarek na poziomie średnich szkół medycznych.

W nawiązaniu do pkt 3.

W odniesieniu do zawodu ratownika medycznego, Departament informuje, iż zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 882), zawód ratownika medycznego może wykonywać osoba która m.in. rozpoczęła przed dniem 1 października 2019 r. studia wyższe na kierunku (specjalności) ratownictwo medyczne i uzyskała tytuł zawodowy licencjata lub magistra na tym kierunku (specjalności) lub rozpoczęła po roku akademickim 2018/2019 studia wyższe przygotowujące do wykonywania zawodu ratownika medycznego, prowadzone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.68 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższymi nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85, 374 i 695), i uzyskała tytuł zawodowy licencjata oraz złożyła z wynikiem pozytywnym Państwowy Egzamin z Ratownictwa Medycznego, zwany dalej „PERM”, lub rozpoczęła przed dniem 1 marca 2013 r. naukę w publicznej szkole policealnej lub niepublicznej szkole policealnej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego ratownik medyczny albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie ratownik medyczny. Jak wynika z powyższego ustawa nadaje takie same uprawnienia zawodowe osobom, które ukończyły szkołę policealną i studia wyższe.

Należy jednakże zauważyć, iż zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie kwalifikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7 – akt. arch.), ostatni nabór do klasy pierwszej

(na semestr pierwszy) szkół prowadzących kształcenie w zawodzie ratownik medyczny przeprowadzono na rok szkolny 2012/2013. Kształcenie w tym zawodzie prowadzone było do zakończenia cyklu kształcenia. Oznacza to, że począwszy od roku szkolnego 2013/2014 nie było możliwe rozpoczęcie kształcenia w przedmiotowym zawodzie w szkołach policealnych.

Departament Rozwoju Kadr Medycznych uprzejmie informuje, iż nie planuje się przywrócenia kształcenia w zawodzie ratownik medyczny w szkołach policealnych, a kwalifikacje do wykonywania tego zawodu można zdobyć po ukończeniu studiów I stopnia (licencjackich) w zakresie ratownictwa medycznego i uzyskaniu tytułu licencjata.

Ponadto, w procedowanym obecnie w Ministerstwie Zdrowia projekcie ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych wprowadzono przepisy umożliwiające utworzenie studiów magisterskich na kierunku przygotowującym do wykonywania zawodu ratownika medycznego. Dodatkowo w ramach kształcenia podyplomowego zakłada się wprowadzenie do porządku prawnego szkolenia specjalizacyjnego dla ratowników medycznych oraz możliwości przystąpienia do Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. 2020 poz. 1169) w celu uzyskania tytułu specjalisty.

Jednocześnie, projekt ustawy zakłada wprowadzenie kursów kwalifikacyjnych dla ratowników medycznych, dzięki którym nabędą oni dodatkowe kwalifikacje niewynikające z kształcenia przeddyplomowego. Powyższe rozwiązania mają na celu umożliwienie zdobycia przez ratowników medycznych dodatkowych umiejętności kwalifikacji.

W nawiązaniu do pkt 4.

W odniesieniu do postulatu dotyczącego osób, co przerwały naukę lub są studentami należy podkreślić, iż celem kształcenia i przygotowania do wykonywania zawodów medycznych jest optymalne przygotowanie do aktywnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie, a przede wszystkim do pracy zawodowej. Istotą kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodów medycznych jest także dostosowanie programów kształcenia, aby kwalifikacje absolwentów nie budziły żadnych zastrzeżeń i spełniały oczekiwania zmieniającego się rynku pracy, a także przygotowywały w pełni do wykonywania poszczególnych zadań zawodowych.

W nawiązaniu do pkt 5.

W odniesieniu do postulatu dotyczącego zobowiązania rektora do uruchomienia kierunku studiów wg. schematu opisanego w Pani piśmie Departament informuje, iż zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85 ze zm.), uczelnie są autonomicznymi jednostkami organizacyjnymi, których zadania i zasady działania określa w ww. ustawie, i zgodnie z art. 9 ust. 1 posiadają osobowość prawną, zatem mają prawo do podejmowania decyzji, na jakich kierunkach będą uruchamiane studia. Ponadto kierunki studiów prowadzone na danej uczelni muszą być zgodne z misją uczelni i strategią jej rozwoju i są uzależnione od autonomicznych decyzji Władz uczelni oraz od przysługujących uczelni uprawnień. Jednakże mając na uwadze intensywny rozwój nauk medycznych oraz technik badawczych podejmowanie inicjatyw tworzenia nowych kierunków studiów powinno być zawsze zgodne z przepisami prawa.

Z poważaniem

Greta Kanownik
Zastępca Dyrektora

/dokument podpisany elektronicznie/